

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY
Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2
Tel.: +420 221 997 111
www.justice.cz

V Praze dne 19. 9. 2013
Č.j.: 538/2013-OT-OSV/2

Ministerstvo spravedlnosti ČR, z podnětu odvolání Mgr. Libora Michálka, MPA, nar. 14. 12. 1968, bytem Modřínová 496, 253 01 Chýně, proti rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 8. 2013 sp. zn. Si 102/2013

vydává

podle § 16 odst. 3 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), a § 89 a 90 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), toto

r o z h o d n u t í :

Podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu se ruší rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 8. 2013 sp. zn. Si 102/2013 a věc se mu vrací k novému projednání.

Odůvodnění:

Žadatel požádal dne 14. 8. 2013 Vrchní soud v Praze jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 InfZ (dále jen „orgán prvního stupně“) o poskytnutí souhrnných statistických informací, které má dotázaný soud k dispozici v souvislosti s výkonem své působnosti vydávat povolení podle § 9 odst. 1 zákona č. 145/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě. Žadatel požádal konkrétně o sdělení počtu kontrol provedených podle § 11 odst. 1 zákona o Bezpečnostní informační službě a o sdělení počtu odejmutí povolení dle § 11 odst. 2 téhož zákona, a to za období počínaje dnem, kdy nabylo účinnosti ustanovení § 8a písm. a) zákona o Bezpečnostní informační službě.

Orgán prvního stupně rozhodl dne 20. 8. 2013 o odmítnutí žádosti.

V odůvodnění uvedl, že požadované informace jsou podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, označeny za utajované informace. Orgán prvního stupně následně odkázal na ustanovení § 7 InfZ, podle něhož povinný subjekt neposkytne informace, které jsou v souladu s právními předpisy označeny za utajované, nemá-li k nim žadatel oprávněný přístup.

Žadatel podal dne 29. 8. 2013 proti rozhodnutí orgánu prvního stupně odvolání.

V odvolání odkazuje na ustanovení § 58 odst. 1 písm. b) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, podle něhož jsou osobami, které mají přístup k utajované informaci všech stupňů utajení bez platného osvědčení fyzické osoby a poučení, mimo

jiné poslanci a senátoři Parlamentu. Dle žadatelova názoru nebyla tato skutečnost orgánem prvního stupně vzata v potaz.

Orgán prvního stupně předložil žadatelovo odvolání spolu se spisovým materiálem sp. zn. Si 102/2013 odvolacímu orgánu.

Odvolací orgán napadené rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 8. 2013 sp. zn. Si 102/2013 přezkoumal a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

Odvolací orgán vycházel ze spisu Vrchního soudu v Praze. K dispozici měl žádost o informace ze dne 14. 8. 2013, rozhodnutí soudu ze dne 20. 8. 2013 a žadatelovo odvolání ze dne 29. 8. 2013.

Odvolací orgán posoudil věc následovně.

Právo na informace patří podle Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky, mezi základní politická práva. Podle čl. 17 odst. 1 až 5 Listiny, svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny, každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem. Právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Státní orgány jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.

Výkladovým pravidlem pro zákonem stanovená omezení základních práv a svobod platí dle čl. 4 odst. 4 Listiny, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobody musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Ústavní soud v této souvislosti mnohokrát judikoval, že rozsah omezení základních práv a svobod je třeba z těchto důvodů vykládat restriktivně.

Taktéž podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech má každý právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu. Užívání práv zde uvedených s sebou ovšem nese zvláštní povinnosti a odpovědnost, a proto může podléhat určitým omezením. Tato omezení mohou být stanovena pouze zákonem a musí být nutná k respektování práv nebo pověstí jiných nebo k ochraně národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku nebo veřejného zdraví nebo morálky.

Rovněž Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ve svém čl. 10 stanoví, že každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, nicméně může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinností, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověstí nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

Podle názoru odvolacího orgánu je právo na informace jedním ze základních lidských práv a je odrazem principu veřejné kontroly fungování demokratického státu. Právním předpisem, kterým je v České republice realizováno právo na svobodný přístup k informacím, je InfZ. Omezení práva na informace vycházející z principů uvedených v Listině základních práv a svobod a v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech je přesně vymezeno v ustanoveních §§ 7 až 12 InfZ. Povinný subjekt tedy při posuzování žádosti o informace musí vždy posoudit, zda požadované informace neobsahují některé z chráněných informací, jimiž jsou zejména

1. osobní údaje (viz § 8a a § 8b InfZ a ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů),
2. informace o soukromí (viz § 8a InfZ a ustanovení §§ 11 až 13 občanského zákoníku),
3. utajované informace (viz § 7 InfZ a ustanovení zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti),